

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 9.2.2011
KOM(2011) 52 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

v odpovědi na zprávu skupiny odborníků o průběžném hodnocení sedmého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace a na zprávu skupiny odborníků o průběžném hodnocení finančního nástroje pro sdílení rizik

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

v odpovědi na zprávu skupiny odborníků o průběžném hodnocení sedmého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace a na zprávu skupiny odborníků o průběžném hodnocení finančního nástroje pro sdílení rizik

1. SOUVISLOSTI

Rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (FP7)¹ stanoví v čl. 7 odst. 2 právní základ pro průběžné hodnocení FP7, které bude založeno na vědeckých důkazech a za pomoci externích odborníků bude provedeno nejpozději v roce 2010. Toto hodnocení zahrne kvalitu probíhajících výzkumných činností, kvalitu provádění a řízení a pokrok při plnění stanovených cílů. Hodnocení se mohlo opírat o řadu doplňujících hodnocení, např. o průběžné hodnocení dílčího tématu informační a komunikační technologie (IKT)².

Na základě rozhodnutí Komise³, které stanovilo mandát, byla k provedení tohoto průběžného hodnocení jmenována skupina deseti odborníků. Skupině předsedal Rolf Annerberg, generální ředitel Švédské rady pro výzkum v oblasti životního prostředí, zemědělství a územního plánování. Zpráva byla předložena dne 12. listopadu 2010 a je dostupná na internetu⁴.

Rozhodnutí č. 1982/2006/ES⁵ a rozhodnutí, která se týkají jeho zvláštních programů „Spolupráce“⁶ a „Kapacity“⁷, dále požadovala, aby do roku 2010 skupina nezávislých odborníků provedla hodnocení provádění finančního nástroje pro sdílení rizik (RSFF). Výsledky průběžného hodnocení finančního nástroje pro sdílení rizik musí Komise předložit formou zprávy Radě a Evropskému parlamentu, na jejímž základě se tyto orgány mohou rozhodnout, že na období 2011–2013 uvolní další částku finančního příspěvku EU vyčleněnou pro finanční nástroj pro sdílení rizik (až do výše 500 milionů EUR)⁸. Zpráva skupiny nezávislých odborníků, složené z šesti členů, již předsedala paní Erika Mann, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, byla předložena dne 1. srpna 2010 a je k dispozici na internetu⁹.

¹ Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1.

² „Catalysing European Competitiveness in a Globalising World“ (Posílení evropské konkurenceschopnosti v globalizovaném světě) – zpráva skupiny odborníků k průběžnému hodnocení FP7 IKT; dalšími souvisejícími hodnoceními v oblasti IKT jsou průběžná hodnocení společných technologických iniciativ (JTI) ARTEMIS a ENIAC a průběžné hodnocení společného programu asistovaného žití v domácím prostředí
http://ec.europa.eu/dgs/information_society/evaluation/rtd/index_en.htm.
K/2009/8412-1.

³ <http://ec.europa.eu/research/evaluations>.

⁴ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES – 18. prosince 2006 – příloha II.

⁵ Rozhodnutí Rady 2006/971/ES – 19. prosince 2006 – příloha III.

⁶ Rozhodnutí Rady 2006/974/ES – 19. prosince 2006 – příloha III.

⁷ Příloha II rozhodnutí č. 1982/2006/ES, s. 38.

⁸ <http://ec.europa.eu/research/evaluations>.

Toto sdělení je odpovědí na doporučení¹⁰ obsažená v uvedených hodnoceních, jež obsahuje návrhy opatření, která má Komise v úmyslu přijmout nebo již přijala, ale zároveň také naznačuje, kde neexistuje žádné zřejmé nebo okamžité řešení.

Je zjevné, že řadu nastolených otázek, zejména pokud jde o koncepci a obsah rámcových programů a finančních pravidel, jimiž se řídí jejich provádění, nemůže Komise řešit sama, a bude proto potřeba, aby se do jejich řešení zapojila širší skupina vzájemně spolupracujících subjektů včetně členských států, Rady a Evropského parlamentu.

2. ODPOVĚĎ NA KONKRÉTNÍ DOPORUČENÍ V PRŮBĚŽNÉM HODNOCENÍ SEDMÉHO RÁMCOVÉHO PROGRAMU

2.1. Dosáhnout pokroku v naplňování cílů Evropského výzkumného prostoru a iniciativy Unie inovací na základě integrace výzkumné základny....

Potřeba překonat roztržistěnost výzkumu a vybudovat kritické množství výzkumu, veřejného i soukromého, zůstává i nadále hlavním úkolem, přestože bylo dosaženo mnoha úspěchů, jako jsou např. společné technologické iniciativy (JTI), projekt ERA-NETS, iniciativy podle článku 185, mechanismus spolufinancování činností odborné přípravy v rámci programu Marie Curie a nejnověji první kroky v rámci společného plánování.

Budoucí výzkumné programy EU se musí jasněji zaměřit na hlavní cíle výzkumu na poli vědy, vedoucího postavení v oblasti technologií a konkurenceschopnosti průmyslu a na velké společenské výzvy. To přinese řadu pozitivních výsledků, např. soudržnější určování priorit, lepší možnosti získávání investic ze soukromého sektoru, posílení evropské přidané hodnoty a pevnější základnu pro měření dopadů.

Tento přístup je třeba zavést v rámci Evropského výzkumného prostoru, určit oblasti společného zájmu a zajistit lepší soulad výzkumných kapacit.

Iniciativa Unie inovací stanoví, jak lze dosáhnout cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění na základě strategické a integrované koncepce výzkumu a inovací. Chystanou zelenou knihou o společném strategickém rámci pro financování výzkumu a inovací v EU bude zahájena široká veřejná diskuse o hlavních problémech, jimiž je třeba se zabývat v příštích programech.

2.2. Vytvářet a provádět vysoce kvalitní výzkumné infrastruktury.....

Komise si je vědoma, že financování infrastruktury bude možné zdokonalit dosažením lepšího souladu rámcových programů za použití finančních prostředků Evropské investiční banky a strukturálních fondů.

Podpora poskytovaná novým výzkumným infrastrukturám v rámci sedmého rámcového programu je zaměřena na přípravnou fázi projektů obsažených v plánu Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury. Pro některé z těchto projektů byly vypracovány možné synergie s politikou soudržnosti a informace byly předány projektovým konsorciím. Komise je přesvědčena, že tyto synergie by měly přinést výsledky před ukončením sedmého rámcového programu.

¹⁰ V tomto sdělení jsou uvedeny názvy každého doporučení, s jejichž plným zněním se lze seznámit v příslušných hodnotících zprávách.

I v závěrečné etapě sedmého rámcového programu bude poskytována podpora integračním aktivitám (I3). Zajímavou možností, kterou je třeba zvážit, je posílení odborné přípravy související s výzkumnými infrastrukturami v programu „Lidé“.

Na základě strategie Evropa 2020 by mohl být do všech projektů výzkumné infrastruktury začleněn pracovní soubor úkolů pro inovace na podporu většího zapojení průmyslu. Pracovní program na rok 2012 více zdůrazní možnost výzkumných pracovníků z třetích zemí těžit z výhod přístupu k evropským výzkumným infrastrukturám.

Rozvoj elektronických infrastruktur (e-infrastruktur) spojí výzkumné pracovníky, nástroje, údaje a počítačové prostředky v celé Evropě, a vytvoří tak ucelený „Evropský výzkumný prostor on-line“. Jako nedílná součást stěžejní iniciativy Digitální agenda budou tyto snahy pokračovat i v druhé polovině sedmého rámcového programu a zahrnou rovněž vývoj služeb on-line pro výzkum náročný na výpočetní kapacitu a objem dat, zdokonalení sítě GÉANT a další vývoj superpočítačové infrastruktury PRACE¹¹.

2.3. Výše financování by měla zůstat přinejmenším stejná.....

Strategie Evropa 2020 zcela jasně uznává, že výzkum a inovace jsou hlavní hnací motory společenského pokroku a hospodářské prosperity. Aby bylo možné splnit cíle této strategie, klíčové úkoly, které je třeba řešit na úrovni EU, a reagovat na výzvu, kterou představuje konkurence chystající obrovské a ambiciózní investice do výzkumu, vývoje a inovací, je třeba vytvořit věrohodnou úroveň financování rámce pro výzkum a inovace.

Jak je navrženo v přezkumu rozpočtu, účinnější využívání finančních prostředků EU určených na výzkum a inovace zajistí společný strategický rámec, který posílí jeho přidanou hodnotu pro EU, zaměří se na dosažené výsledky a zvýší úroveň financování z jiných veřejných i soukromých zdrojů.

2.4. Je zapotřebí jasně formulovat inovační strategii....

Komise souhlasí s doporučením, které se shoduje se zaměřením uvedeným ve sdělení o Unii inovací v rámci strategie Evropa 2020.

V posledních letech přístup usilující o dosažení souladu mezi prioritami financování rámcového programu a technologickými potřebami průmyslu, zejména podporou evropských technologických platforem a podporou společných technologických iniciativ a partnerství veřejného a soukromého sektoru nejen zvýšily průmyslový význam výzkumu v rámci rámcového programu, ale hlavně pomohly celým průmyslovým odvětvím spojit své úsilí na pozadí společných výzkumných strategií. Jak je uvedeno v iniciativě Unie inovací, budoucí programy EU by tuto koncepci měly posílit a zároveň položit větší důraz na silnější mechanismy přenosu znalostí a zahájení evropského partnerství pro inovace s cílem překonat nedostatky opatření vyplývajícími z poptávky (jako jsou stanovení norem, zadávání veřejných zakázek a regulační rámce).

Zatímco závazky stanovené v iniciativě Unie inovací bude možné plně realizovat až v příští generaci finančních programů, Komise již dnes věnuje značné úsilí posílení inovačního dopadu současného rámcového programu. Tohoto cíle bude dosaženo ve zbývajících pracovních programech sedmého rámcového programu, např. financováním projektů, které

¹¹ http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm.

pomáhají přiblížit výsledky výzkumu trhu (jako jsou demonstrační projekty) a kladením důrazu na inovační dopady při hodnocení návrhů. Další finanční prostředky budou mimo to poskytovány na konkrétní projekty pro malé a střední podniky a na oblasti zájmu těchto podniků nebo organizací, které se nově zapojily do sedmého rámcového programu.

2.5. Zjednodušení vyžaduje zásadní posun....

Komise uznává potřebu dalšího zjednodušení. Sdělení Komise¹² o zjednodušení provádění rámcových programů představilo řadu krátkodobých i dlouhodobějších možností a vyvolalo živou interinstitucionální diskusi. Přestože zaznívají i hlasy volající důrazně po stabilitě a zachování stávajících pravidel sedmého rámcového programu, začíná panovat obecná shoda, že je třeba dosáhnout rychlého pokroku ve třech možných oblastech, které jsou již součástí stávajícího FP7:

- nové vymezení kritérií pro přijetí metodik průměrných osobních nákladů, zrušení kritérií pro přijatelné odchylky mezi průměrnými náklady v kategorii osobních nákladů a skutečnými náklady souvisejícími s konkrétními osobami podílejícími se na projektu. To by umožnilo přijmout většinu metodik průměrných osobních nákladů, které příjemci v běžné účetní praxi skutečně používají, zejména v průmyslu, včetně metod založených na nákladových centrech;
- stanovení možnosti uhradit vlastníkům malých a středních podniků a fyzickým osobám, jimž není podle účetních záznamů vyplácena mzda, hodnotu jejich práce vykonané v rámci projektů sedmého rámcového programu paušálně na základě příspěvků poskytovaných v rámci stipendia Marie Curie ve zvláštním programu „Lidé“;
- zřízení výboru pro zúčtování nákladů mezi generálními ředitelstvími, která jsou v Komisi pověřena prováděním rámcových programů pro výzkum, s cílem umožnit jednotný výklad a používání pravidel a postupů pro provádění výzkumných grantů.

Komise dne 24. ledna 2011 přijala nezbytná prováděcí rozhodnutí umožňující zavést výše uvedená zjednodušující opatření do praxe bez dalšího otálení a se zpětnou platností vztahující se na poskytované granty sedmého rámcového programu. Otázkou úroků z předběžného financování se zabývá návrh Komise KOM(2010) 815 na přezkum finančního nařízení. Přezkum finančního nařízení podle návrhu Komise je rovněž velmi důležitý pro dosažení výraznějšího zjednodušení („zásadního posunu“) v budoucích programech financování výzkumu a inovací.

2.6. V souboru opatření týkajících se financování v sedmém rámcovém programu a v programech následujících by mělo být pro oblast výzkumu dosaženo odlišné rovnováhy mezi přístupy zdola nahoru a shora dolů

Významné části sedmého rámcového programu již v oblasti výzkumu uplatňují přístup zdola nahoru. To se týká akcí „Marie Curie“ pro odbornou přípravu a mobilitu výzkumných pracovníků a Evropské rady pro výzkum v rámci základního výzkumu. Pozoruhodný je rovněž program budoucích a vznikajících technologií (Future and Emerging Technology, FET), který spojením tematických výzev shora dolů a otevřených výzev zdola nahoru podporuje víceoborový předběžný průzkum v oblasti informačních a komunikačních technologií.

¹² KOM (2010) 187, 29.4.2010.

Přechod k financování založenému spíše na přístupu zdola nahoru bude cíleně pokračovat na základě návrhu Komise na další otevřené výzvy k předkládání návrhů na řešení konkrétních úkolů v závěrečné etapě sedmého rámcového programu. V iniciativě Unie inovací jsou mimo to obsaženy závazky k posílení úlohy Evropské rady pro výzkum a otázkou přístupu zdola nahoru nebo shora dolů se bude důkladně zabývat i výchozí diskuse o příštím rámcovém programu.

Nejdůležitější pro rámcový program jako celek je však zajištění náležité rovnováhy mezi přístupem zdola nahoru a shora dolů. Vedle poznámek uvedených výše (v bodech 2.1 a 2.4), které se týkají budoucí činnosti zaměřené především na hlavní úkoly, je důležité mít na paměti, že úspěchu může být dosaženo pouze tehdy, pokud tento přístup umožní rozkvet tvůrčích schopností a vynalézavosti na úrovni projektů i výzkumných pracovníků.

Komise potvrzuje svou podporu koncepce znalostního trojúhelníku a poukazuje na práci vykonávanou v rámci Evropského inovačního a technologického institutu, která rovněž znamená velkou podporu pro vzdělávací složku. Důležité bude také fórum pro univerzity a průmysl a „znalostní aliance“ uvedené ve sdělení o Unii inovací, jakož i rozvoj příslušných inovačních dovedností výzkumných pracovníků, který umožňují akce „Marie Curie“.

2.7. Je třeba zvážit moratorium na nové nástroje....

Zbývající část sedmého rámcového programu bude pokračovat na současném právním základě a se stávajícím souborem nástrojů.

Komise však přezkoumá stávající portfolio nástrojů s cílem určit oblasti pro zjednodušení, možné nadbytečnosti a nedostatky. Dále je třeba zvážit novátorské přístupy, jako jsou např. odměny nebo programy pro zadávání inovativních zakázek.

Tyto snahy budou podpořeny mnoha způsoby, včetně diskusí ve Výboru pro Evropský výzkumný prostor (ERAC) a připravovaného sdělení o partnerství. Výsledky se projeví v návrzích Komise na další rámcový program.

Aby bylo možné co nejlépe využít prostředků z rozpočtu EU, bude třeba financování zaměřit na zvýšení evropské přidané hodnoty, větší účinnost a důraz. Cílem zmíněného společného strategického rámce bude zajistit, aby veškeré financování výzkumu a inovací v EU směřovalo k naplnění společných cílů na základě společné strategie. To samo o sobě povede k vytvoření soudržného a účinného portfolia nástrojů.

2.8. Je třeba podniknout další kroky ke zvýšení účasti žen v závěrečné etapě sedmého rámcového programu...

Komise této otázce přikládá velký význam, konstatuje však, že vzhledem k tomu, že rámcový program je pouze malou částí veškeré evropské výzkumné činnosti, existují určité hranice toho, čeho může sám dosáhnout. Skutečný pokrok vyžaduje společnou koncepci za aktivní podpory agentur pro financování a výzkumných pracovníků v celém Evropském výzkumném prostoru. V této souvislosti je Komise připravena ujmout se vedoucí úlohy.

Vedle současných činností – konkrétně splnění cíle 40 %; monitorování, informovanosti a propagační činnosti; a úspěchů, jichž bylo dosaženo v rámci akcí „Marie Curie“ – je navrhována řada dalších činností. Komise provede tato opatření:

- důsledně naplní cíl 40% účasti žen ve všech hodnotících a poradních komisích a bude rovněž usilovat o podporu členských států, aby mohlo být tohoto cíle dosaženo i v programových výborech;
- zahájí nové analýzy za podpory členských států a výzkumných institucí s cílem do konce roku 2011 určit kulturní a související faktory, které společně ovlivňují účast žen ve výzkumu, a stanovit opatření, jimiž je bude možné řešit;
- posílí monitorování ve všech etapách trvání projektu;
- v rámci akcí „Marie Curie“ posílí úlohu zvláštní skupiny pro návrat do pracovního procesu, jehož posláním je pomáhat těm, kdo si přejí vrátit se po nějakém čase – např. po mateřské dovolené – k práci ve výzkumu.

2.9. Prosazovat vyšší účast nedostatečně zastoupených členských států na základě lepší návaznosti mezi strukturálními fondy a rámcovým programem

Konkrétním příkladem je pokrok, kterého se daří dosáhnout ve skupině odborníků pro synergie, jejímž úkolem je nalézt synergie mezi sedmým rámcovým programem, strukturálními fondy a rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace. Její členové, kteří pocházejí z akademické obce, z politické sféry i praxe, jakož i vzdělávací části znalostního trojúhelníku, budou poskytovat poradenské služby týkající se současného programového období (2011–2013) i období následujícího, stejně tak jako regionálních činností sedmého rámcového programu v budoucnosti. Tato skupina bude vycházet z nejnovější analýzy synergií, kterou vypracoval Výbor pro Evropský výzkumný prostor.

Stěžejní iniciativy strategie Evropa 2020 Unie inovací a Digitální agenda významně ovlivňují snahy o dosažení lepšího propojení politik a činností EU, včetně financování výzkumu, inovací a soudržnosti.

Strukturální fondy by měly zajistit podporu budování kapacit, např. pro výzkumné infrastruktury a činnosti s využitím vysokorychlostního internetu v celé Evropě, a rozšířit tak základnu výzkumu a inovací v EU a budovat kapacity pro společnost založenou na vědomostech.

2.10. Otevření sedmého rámcového programu mezinárodní spolupráci....

S účastí zástupců z více než 160 zemí je sedmý rámcový program již nyní velice otevřený mezinárodní spolupráci. Co se týče financí a celkového počtu účastníků je ovšem míra spolupráce poměrně nízká, zejména pokud jde o nejvyspělejší a rozvíjející se země v oblasti výzkumu. To je zatím nenaplněná příležitost, kterou je potřeba se zabývat.

Ze zkušeností stávajících iniciativ, jako jsou dvoustranné dohody EU a koordinované výzvy na poli vědy a techniky, vyplývá naléhavá potřeba strategičtější koncepce.

Za tímto účelem Komise provede zásadní přezkum své strategie mezinárodní spolupráce a podá o něm zprávu do konce roku 2011. Tento přezkum se bude zabývat otázkou, jak dosáhnout kritického množství a specializace v oblastech, kde to Evropa potřebuje a má relativní výhodu, při zohlednění výše uvedeného návrhu (bod 2.1), aby se programy v budoucnosti zaměřily na hlavní úkoly. V této souvislosti bude rovněž nezbytné lépe definovat společné a specifické role členských států a rámcového programu a prostředků,

např. Strategického fóra pro mezinárodní vědecko-technickou spolupráci, což umožní určit oblasti společného zájmu a koncepcí.

3. VÝHLED

V závěrečné kapitole své zprávy se skupina odborníků pro průběžné hodnocení sedmého rámcového programu zabývá účinky svých zjištění a důkazů na cíle a provádění budoucích programů financování. Zdůrazňuje, že cílem je podpořit provádění strategie Evropa 2020, včetně ambiciózních cílů iniciativy Unie inovací a souvisejících stěžejních iniciativ.

Skupina odborníků přičítá velkou důležitost třem oblastem: vynikající úrovni, konkurenceschopnosti a společenským cílům, které mají klíčový význam pro program a priority výzkumu v příštím rámcovém programu. Tyto cíle se do značné míry shodují s obecnými cíli stanovenými v iniciativě Unie inovací.

Výsledky tohoto hodnocení přímo ovlivní budoucí politiku výzkumu, zejména v připravované zelené knize Komise, která by měla být přijata počátkem roku 2011, jíž bude zahájena široká veřejná diskuse o klíčových otázkách budoucích programů financování výzkumu a inovací.

4. FINANČNÍ NÁSTROJ PRO SDÍLENÍ RIZIK (RSFF)

4.1. Základní údaje o finančním nástroji pro sdílení rizik a okolnosti průběžného hodnocení

Finanční nástroj pro sdílení rizik vznikl na žádost Rady EU v prosinci 2005, jíž byly Evropská komise a Evropská investiční banka (EIB) vyzvány, aby navrhly finanční mechanismus s prvky sdílení rizik na podporu dodatečných investic do výzkumu, vývoje a inovací na období 2007–2013. Spojením prostředků až do výše 2 miliardy EUR (až 1 miliardy EUR z prostředků sedmého rámcového programu a až 1 miliardy EUR z vlastních zdrojů EIB) s cílem pokrýt možné ztráty z půjček poskytnutých EIB a/nebo jejími finančními zprostředkovateli usiluje finanční nástroj pro sdílení rizik o navýšení prostředků ve výši zhruba 10 miliard EUR na půjčky pro činnosti v oblasti výzkumu, vývoje a inovací prováděné soukromými společnostmi nebo veřejnými institucemi s vyšší finanční rizikovostí.

Podle přílohy II sedmého rámcového programu je finanční příspěvek EU rozdělen na dvě části: první částka na období 2007–2010 činí 500 milionů EUR a případně druhá částka ve výši 500 milionů EUR je vyčleněna na období 2011–2013, v závislosti na průběžném hodnocení.

4.2. Průběžné hodnocení finančního nástroje pro sdílení rizik

Skupina nezávislých odborníků pověřená provedením zmíněného průběžného hodnocení se jeho vypracováním zabývala v první polovině roku 2010 a ve své zprávě¹³ dospěla k závěru, že RSFF se zdá být inovativním, anticyklickým finančním nástrojem orientovaným na poptávku, který byl úspěšně zaveden do režimu financování výzkumu v Evropské unii a který

¹³ Zprávu skupiny nezávislých odborníků předložili Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku Evropského parlamentu, Pracovní skupině Rady pro výzkum a příslušným programovým výborům sedmého rámcového programu paní Erika MANN (předsedkyně skupiny) a pan Luc SOETE (zpravodaj skupiny).

výrazně pomohl rozšířit financování výzkumu, vývoje a inovací. Skupina nezávislých odborníků poukázala na velice pozoruhodné výsledky, kterých bylo dosaženo v celé EU od zavedení finančního nástroje pro sdílení rizik a které dokonce překročily původní očekávání¹⁴, a zdůraznila, že provádění nástroje probíhalo vysoce účinným a efektivním způsobem a značně obohatilo znalosti v EIB a v Evropské komise, pokud jde o řízení takového nového a společně posuzovaného finančního nástroje a je pádným poučením a povzbuzením pro vše, čeho může být dosaženo uvážlivou kombinací kapitálu zohledňujícího rizika vyčleněného z rozpočtu EU a finančních zdrojů a odborných znalostí EIB.

Vzhledem k tomu, že skupina nezávislých odborníků považuje finanční nástroj pro sdílení rizik za vzorový příklad, který je třeba dále rozvíjet a posilovat, předložila deset doporučení, která je možné shrnout takto:

- Současné programové období 2011–2013:
 - okamžité uvolnění příspěvku EU pro finanční nástroj pro sdílení rizik až do výše 500 milionů EUR za podmínek stanovených v právním základu sedmého rámcového programu Evropského společenství – (*doporučení č. 1*);
 - dodatečný příspěvek EU pro finanční nástroj pro sdílení rizik až do výše 500 milionů EUR na období 2011–2013 z prostředků zvláštního programu „Spolupráce“ sedmého rámcového programu Evropského společenství a/nebo ze zdrojů jiných, než je sedmý rámcový program – (*doporučení č. 5*);
 - revolvingový charakter finančního příspěvku EU k uspokojení poptávky do konce roku 2013 – (*doporučení č. 7*);
 - zlepšení, která je možné zavést pro některé již podporované cílové skupiny (zejména malé a střední podniky a výzkumné infrastruktury) prostřednictvím zvláštních přístupů a změnou sdílení rizik – (*doporučení č. 2, 3 a 4*).
- Příští programové období po roce 2013:
 - pokračování a rozšíření rozsahu a oblasti působnosti RSFF („obnovený RSFF“) se zvláštním revolvingovým finančním příspěvkem EU ve výši minimálně 5 miliard EUR – (*doporučení č. 7, 9 a 10*);
 - dosažení určité míry racionalizace stávajících i budoucích finančních nástrojů EU (zabraňující zdvojování úsilí a zajišťující synergie) – (*doporučení č. 6*);
 - zajištění pravidelného monitorování – (*doporučení č. 8*).

¹⁴ Do konce roku 2009 byly schváleny půjčky RSFF ve výši 6,3 miliardy EUR a podpořeny investice do výzkumu, technologického rozvoje a inovací v celkové výši 16,2 miliardy EUR, čímž bylo dosaženo významného pákového efektu 15 (rozpočtové zdroje EU a EIB v poměru k podpořeným celkovým investicím do výzkumu, vývoje a inovací); projekty RSFF probíhají v 18 členských státech EU a dvou přidružených zemích. Údaje pro RSFF do září 2010: 8,1 miliardy EUR pro schválené půjčky pro 82 projektů; 5,3 miliardy EUR pro podepsané úvěry pro 54 projektů.

4.3. Reakce Komise

Komise vítá podrobnou a důkladnou analýzu skupiny nezávislých odborníků.

Protože kladné průběžné hodnocení finančního nástroje pro sdílení rizik je nezbytnou podmínkou uvolnění druhé částky ve výši 500 milionů EUR z prostředků sedmého rámcového programu pro finanční nástroj pro sdílení rizik na období 2011 až 2013, Komise konstatuje, že toto uvolnění důrazně doporučuje jak skupina nezávislých odborníků pro hodnocení RSFF (doporučení č. 1), tak skupina odborníků pro průběžné hodnocení sedmého rámcového programu. Hlasováním o rozpočtu EU na rok 2011 Rada i Evropský parlament již uvolnění druhé částky v zásadě schválily (rozpočet 250 milionů EUR na rok 2011). Komise je nicméně vyzývá, aby – pokud to považují za vhodné – poskytly v průběhu roku 2011 formálnější odpověď vztahující se na celé období (2011–2013).

Komise naprosto souhlasí s doporučeními skupiny nezávislých odborníků č. 2, 3 a 4 na řešení potřeb skupin, které jsou v současné době ve finančním nástroji pro sdílení rizik nedostatečně zastoupeny (tj. malých a středních podniků, univerzit, výzkumných organizací a výzkumných infrastruktur). V současné době již probíhají technická jednání mezi Komisí a EIB o nalezení konkrétních řešení a nových koncepcí, jak dosáhnout těchto cílů, konkrétně např. změn ve sdílení rizik, koncepcí portfolií, zvýšení rizikovosti a zavedení kapitálového financování. Tyto snahy povedou ke změně dohody mezi Evropskou komisí a EIB o provádění RSFF již v první polovině roku 2011.

Komise vítá cíle uvedené v doporučeních skupiny nezávislých odborníků týkající se příštích programových období (po roce 2013). Konstatuje, že jsou v souladu s cíli sdělení o Unii inovací¹⁵ na posílení přístupu k financování; výrazného zvýšení podílu soukromého financování a širšího využívání nástrojů finančního řízení na podporu inovací¹⁶. V současné době se analyzují možnosti, jak konkrétně financovat rozšíření oblasti působnosti RSFF, aby bylo možné zvýšit sdílení rizik u projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, a jak EU může financovat a podporovat plnění ambiciózních nových cílů (např. plánu SET), včetně stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020, jako je Digitální agenda nebo Evropa účinněji využívající zdroje. Komise a skupina EIB pracují na koncepci efektivního, účinného a racionálního používání finančních nástrojů, zejména v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, s perspektivou možného využití napříč politikami.

Komise rovněž souhlasí s doporučením skupiny nezávislých odborníků o pravidelném monitorování provádění finančního nástroje pro sdílení rizik a v roce 2011 přijme konkrétní opatření.

¹⁵ KOM(2010) 546, 6.10.2010.

¹⁶ Jak je rovněž zdůrazněno ve sdělení „Příspěvek regionální politiky k inteligentnímu růstu v rámci strategie Evropa 2020“, KOM(2010) 553, 6.10.2010.